

ת"פ 28838/12/14 - מדינת ישראל נגד נעם שורץ

בית משפט השלום בטבריה

ת"פ 28838-12-14 מדינת ישראל נ' שורץ
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופט ניר מישורי לב טוב
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	נעם שורץ

החלטה

בפני בקשה לביטול כתב האישום מחמת התיישנות.

רקע

1. כנגד הנאשם הוגש כתב האישום ביום 14.12.2014.

2. כעולה מעובדות כתב האישום ביום 14.11.2013 בשעה 11:25 או בסמוך לכך, בחוף דוגה על שפת הכנרת, נסע הנאשם ברכב מסוג סיטוראן פרטי בצבע אפור מספר רישוי 68-683-59 והחנה אותו בתוך המים, מרחק של כ- 6 מ' מקו המים העליון.

לרכב הנ"ל היה מחובר גרר לסירה (עגלה) שמספרה 5493851. הן הרכב והן הגרר חנו במקום המצוין לעיל לפחות במשך 40 דקות.

חוף דוגה הינו מוכרז להורדת אופנועי ים על ידי איגוד ערים כנרת.

לנאשם לא היה היתר למעשיו.

לאור האמור, הואשם הנאשם בעבירת נהיגה בחוף הים בניגוד לסעיפים 2 ו- 7 לחוק איסור נהיגה ברכב בחוף הים, התשנ"ז - 1997 (להלן: "חוק איסור נהיגה בחוף הים").

3. ביום 15.03.2015 כפר הנאשם בעובדות כתב האישום והתיק נקבע לשיבת הוכחות.

4. ביום 09.06.2015 הוגשה בקשה מטעם הנאשם "**למחיקת כתב האישום**" בטענת התיישנות.

טענות הצדדים

5. לטענת הנאשם, העבירה בגינה הורשע הינה עבירה מסוג "חטא", ועל פי סעיף 9 (א) (4) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) התשמ"ב - 1982 (**להלן: "חסד"פ**) אין להעמיד אדם לדין בשל עבירה זו אם עברה מיום ביצועה -שנה אחת. לאור העובדה שהעבירה בוצעה את כתב האישום.

6. ביום 23.06.2015 נתקבלה תגובת המאשימה, בהתאם לבקשתה למתן ארכה. לטענת המאשימה, דין בקשה זו להידחות.

לטענת המאשימה, בסעיף 7 לחוק איסור נהיגה נקבע כי ניתן להטיל קנס עד לסך של 75,300 ₪ כאמור בסעיף 61 (א) (3) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (**להלן: "חוק העונשין"**).

כמו כן הפנתה המאשימה לסעיף 24 (2) לחוק העונשין הקובע כי עבירת עוון הינה עבירה אשר אם עונשה "הוא קנס בלבד, הרי שהקנס יעלה על שיעור הקנס שניתן להטיל בשל עבירה שעונשה הוא קנס שלא נקבע לו סכום". לאור העובדה שסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין קובע כי רשאי בית המשפט להטיל קנס עד 14,400 ₪ בגין עבירה שלא נקבע לה סכום הקנס. לטענת המאשימה, במקרה שלפנינו נקבע באופן מפורש כי בית המשפט רשאי להטיל קנס עד לסך של 75,300 ₪, סכום הגבוה באופן ניכר מהקנס שניתן להטילו בגין עבירות שלא נקבע בצידן גובה הקנס מפורשות, ומשכך העבירה המיוחסת לנאשם הינה עבירה מסוג עוון, ותקופת ההתיישנות היא בת 5 שנים בהתאם לסעיף 9 (א) (3) לחסד"פ.

עוד הוסיפה המאשימה וטענה, כי בתיק זה התנהלה פעולת חקירה מהותית אחרונה רק ביום 23.03.2014, אשר מפסיקה את "מרוץ ההתיישנות" ומשכך, חלה עליה הוראת סעיף 9(ג) לחסד"פ ולפיה יש למנות את תקופת ההתיישנות מיום ביצוע פעולת החקירה האחרונה, ולא מיום ביצוע העבירה. בהקשר זה הפנה לע"פ 207/56 **צויטאת נ' היועץ המשפטי לממשלה** וכן לע"פ 4745/97 **בוני הבירה בע"מ ואח' נ' מדינת ישראל**.

כמו כן נטען שהנאשם ביקש להישפט בגין עבירה זו, וזאת בתאריך 21.03.2014.

עוד הפנה ב"כ המאשימה לסעיף 221 (ב1) לחסד"פ הקובע כי היותה של העבירה המיוחסת לנאשם עבירת קנס או ברירת משפט, איננה גורעת מסיווגה של העבירה כעבירת עוון. בהקשר זה הפנה לת.פ. (נ"צ) 4784/05 **מדינת ישראל נ' ספן בע"מ ואח' וכן לת.פ. 5264-11-13 מדינת ישראל נ' מ.מ. ג'יסר אל זרקא ואח'.**

לטענת ב"כ המאשימה, בהיעדר הוראה מיוחדת בעניין תקופת ההתיישנות בחוק איסור נהיגה, ההסדר הרלוונטי והגובר הינו כאמור בסעיף 9 לחסד"פ ולפיו תקופת ההתיישנות הינה 5 שנים.

דין והכרעה

7. בפרק ז' לחסד"פ, שעניינו עבירות קנס, קיימים סדרי דין מיוחדים לעבירות קלות, ובכללן - עבירות קנס מסוג "ברירת קנס" ועבירות קנס מסוג "ברירת משפט". בדומה לחוק העבירות המנהליות, סעיף 221 לחסד"פ מסמך את שר המשפטים לקבוע כי עבירה שאינה "פשע", תהא עבירת קנס, כלומר עבירה שניתן להטיל על מבצעה קנס ללא הליך פלילי רגיל.

לעבירות קנס - הן מסוג ברירת קנס והן מסוג ברירת משפט, נקבעו בסעיף 225 א לחסד"פ דיני התיישנות מיוחדים, השונים מדיני ההתיישנות הרגילים בפלילים הקבועים בסעיף 9 לחסד"פ. כל אחד מהסעיפים קובע תקופות התיישנות שונות.

סעיף 225 א לחסד"פ קובע:

225א. (א) עברה שנה מיום ביצוע עבירת קנס, לא יוגש עליה כתב אישום ולא יומצאו בענינה הזמנה לפי סעיף 222 או הודעת תשלום קנס לפי סעיף 228(ב);

הרציונאל העומד בבסיס כללי ההתיישנות המיוחדים הקבועים בסעיף 225 א לחסד"פ, בואר בדברי ההסבר לחקיקתו כאמור בהצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 11), התשמ"ט - 1989, ה"ח 1937 מיום 26.06.1989 :

" עבירות קנס ועבירות של ברירת משפט הינן עבירות קלות יחסית.

יש לאפשר לאזרח להציג את הגנתו סמוך ככל שניתן לאירוע המיוחס לו

ולהשוות את תקופת ההתיישנות לזו הקבועה לגבי העבירות הקלות ביותר,

מסוג חטא. לפיכך מוצע להוסיף בחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב),

התשמ"ב - 1982 (להלן-החוק), הוראה הקובעת, כי בעבירות אלה תהיה

תקופת ההתיישנות שנה אחת בלבד מיום ביצוע העבירה, ולאחריה לא ניתן

יהיה עוד להגיש כתב אישום או למסור הזמנה או הודעת תשלום קנס".

סעיף 9 לחסד"פ קובע:

9 (א) באין הוראה אחרת לענין זה בחוק אחר, אין להעמיד אדם לדין בשל

עבירה אם עברו מיום ביצועה -

- (1) בפשע שדינו מיתה או מאסר עולם - עשרים שנים;
- (2) בפשע אחר - עשר שנים;
- (3) בעוון - חמש שנים;
- (4) בחטא - שנה אחת.

8. תחולת פרק ז' לחסד"פ על העבירה נשוא כתב האישום

כאמור לעיל, בכתב האישום מיוחסת לנאשם עבירה של נהיגה בחוף הים בניגוד לסעיפים 2 ו-7 לחוק איסור נהיגה ברכב בחוף הים .

חוק העבירות המנהליות, התשמ"ו 1985 (להלן: "**חוק העבירות המנהליות**") מסמך את שר המשפטים לקבוע כי בעבירות פליליות מסוימות ניתן יהיה להטיל "קנס בדרך מנהלית". השר עשה שימוש נרחב, באופן יחסי, בסמכות זו וקבע שורת עבירות שבגינן יהיה ניתן להטיל קנס על כל המשתמע מכך.

סעיף 1(א) לחוק העבירות המנהליות תשמ"ו - 1985 קובע כדלקמן:

"שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות כי עבירה על הוראה

שנקבעה בחוק מהחוקים המנויים בתוספת הראשונה או בתקנות

שהותקנו לפיו, שאינה פשע, היא עבירה שבשלה ניתן להטיל קנס

בדרך מנהלית (להלן: "עבירה מנהלית"); הקביעה יכול שתהיה

דרך כלל, בתנאים או בסייגים".

שר המשפטים התקין את תקנות העבירות המנהליות (קנס מינהלי - עבירת נהיגה ברכב בחוף הים) תשס"א - 2001. בסעיף 1 לתקנות קובע כדלקמן:

"עבירה על סעיף 2 לחוק איסור נהיגה ברכב בחוף הים, תשנ"ז - 1997

(להלן- החוק), לעניין נהיגת רכב בחוף הים, שלא למטרה מהמטרות המפורטות

בסעיף 3 לחוק האמור, היא עבירה מינהלית".

העבירה נשוא כתב האישום הינה עבירה מנהלית.

9. משקבעתי כי בנסיבות אלה, העבירה נשוא כתב האישום הינה עבירה מנהלית אשר מוסדרת בחוק העבירות המנהליות ובתקנות כמפורט לעיל, הרי שמדובר בדין ספציפי החל במקרה שלפנינו לעניין ההתיישנות כאמור בסעיף 9 לחסד"פ שגובר על הוראותיו של פרק ז' לחסד"פ, וסעיף 225א לחוק סדר הדין הפלילי, אינו חל בענייננו.

אופן סיווג העבירה נשוא כתב האישום

10. סעיפים 2 ו-7(א) לחוק איסור נהיגה ברכב בחוף הים, תשנ"ז - 1997 מורים כדלקמן:

"2. לא ינהג אדם ברכב בחוף הים.

7. (א) הנוהג ברכב בחוף הים בניגוד לסעיף 2, דינו-

קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977."

11. על כן, העבירה נשוא כתב האישום הינה עבירה שהעונש בצידה הוא קנס בלבד, כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין ואשר מורה כדלקמן:

"61. (א) על אף האמור בכל חוק, מקום

שהוסמך בית משפט בחוק להטיל קנס, רשאי הוא להטיל -

(3) אם קבוע לעבירה עונש מאסר למעלה משנה ולא יותר משלוש שנים - קנס עד 75,300 שקלים חדשים."

12. כאן עולה השאלה מה הסיווג של העבירה נשוא כתב האישום (חטא, עוון או פשע).

13. סעיף 24(2) לחוק העונשין מגדיר עבירה מסוג "עוון" כדלקמן:

"עבירה שנקבע לה עונש מאסר לתקופה העולה על שלושה חודשים ושאינה עולה על שלוש שנים; אם העונש הוא קנס בלבד - קנס העולה על שיעור הקנס שניתן להטיל בשל עבירה שעונשה הוא קנס שלא נקבע לו סכום."

14. גובה הקנס במקרים שבהם מדובר ב"קנס שלא נקבע לו סכום" מוגדר בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין ואשר מורה כדלקמן:

"61 (א) על אף האמור בכל חוק, מקום שהוסמך בית

המשפט בחוק להטיל קנס, רשאי הוא להטיל -

עמוד 5

(1) אם קבוע לעבירה עונש מאסר עד

שישה חודשים או קנס בלבד, או קנס שלא נקבע לו סכום - קנס עד 14,400 שקלים חדשים."

15. במקרה שבפני, העבירה לפי סעיפים 2 ו-7 לחוק איסור נהיגה ברכב בחוף הים תשנ"ז - 1997, היא עבירה שנקבע לה סכום, דהיינו, אין תחולה לסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין. בנוסף, נקבע גובה קנס מפורש בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, ואשר הינו בסך של 75,300 ₪, ובכל מקרה, הינו גבוה יותר מ-"קנס שלא נקבע לו סכום" (שעומד על 14,400 ₪ לפי סעיף 61(א)(1) לחוק העונשין). כאמור, בסעיף 24(2) לחוק העונשין נקבע "... ואם העונש הוא קנס בלבד - קנס העולה על שיעור הקנס שניתן להטיל בשל העבירה שעונשה הוא קנס שלא נקבע לו סכום".

16. לאור כל האמור, אני קובע כי העבירה שבפני לפי סעיפים 2 ו-7 לחוק איסור נהיגה ברכב בחוף הים, התשנ"ז - 1997, היא עבירה מסוג "עוון".

תקופת ההתיישנות

17. **סעיף 9(א)(3) לחוק** סדר הדין הפלילי קובע כדלקמן:

"9. (א) באין הוראה אחרת לעניין זה בחוק אחר, אין להעמיד אדם לדין בשל עבירה אם עברו מיום ביצועה -

(3) בעוון - חמש שנים."

18. בנוסף, אני קובע כי אין בקביעת העבירה כעבירה מנהלית כדי לשנות סיווגה כאמור בסעיף 24 לחוק העונשין. דהיינו, עבירת איסור הנהיגה (כעבירה לפי חוק איסור הנהיגה וכעבירה מנהלית) היא עבירה מסוג עוון .

וראה בעניין זה סעיף 22א(א) ו-(ב) לחוק העבירות המנהליות:

"22א (א) אין בקביעת עבירה כעבירה מנהלית כדי לשנות

את סיווג העבירה כאמור בסעיף 24 לחוק העונשין "

(ב) לעניין התיישנות, עבירה כאמור בסעיף 9 לחוק סדר הדין הפלילי או בכל חיקוק אחר הקובע מועד התיישנות עבירה, לפי העניין, יראו את מועד הטלת הקנס כמועד ההעמדה לדין, ואולם אין במועד הקבוע בסעיף 9 לחוק סדר הדין הפלילי או בחיקוק כאמור, לפי העניין, כדי למנוע הגשת כתב אישום כנגד מי שביקש להישפט לפי חוק זה או להמיר כתב אישום בקנס מנהלי, אף אם עבר אותו מועד".

(ההדגשה לא במקור)

19. ראוי להפנות במקרה זה להחלטת בית המשפט המחוזי באר שבע בע"פ 27907-11-13 אבשלום גיספן נ' מדינת ישראל, , לא פורסם, (09/09/2014) הדוחה הטענה במקרה שהובא בפניו כי יש להחיל על עבירות מנהליות מסוג עוון תקופת התיישנות בת שנה:

"הוראת סעיף 230 לחסד"פ, עליה מתבסס המערער, עוסקת בעבירות קנס, בעוד שהעבירה נשוא הדיון, אינה עבירת קנס אלא עבירה מנהלית. גם אם יש מקום לאנלוגיה כלשהי בין עבירות קנס ובין עבירות מנהליות, נראה לי יש לערוך התאמה ואבחנה בין שני סוגי עבירות, הן מבחינת מהותן והן מבחינת הוראות סדרהדין החלות עליהן....

במקרה זה מסופקני אם יש מקום בכלל להשוואה בין עבירת קנס ובין עבירה מנהלית לעניין זה, אך כאמור גם אם יש מקום להשוואה כזאת, יש לערוך התאמה כאמור, בשים לב לשוני בסדרי הדין, ואין מקום לקבוע בעבירות מנהליות תקופת התיישנות מיוחדת תוך השוואה מלאה לעבירות קנס, גם במקרים בהם הוגש כתב אישום תוך שנה מיום מסירת הודעה על הרצון להישפט, בלי שתהא הוראה מפורשת לכך בחוק."

במקרה שבפני בוצעה לטענת המאשימה העבירה המיוחסת לנאשם ביום 14/11/13. מתגובת המאשימה (סעיף 18 לתגובה) עולה כי הנאשם ביקש להישפט אך ביום 21/3/14 וכתב האישום הוגש כנגדו בחלוף כ - 9 חודשים מיום הבקשה להישפט (14/12/14).

יפים הדברים אשר נקבעו בע"פ 27907-11-13 לעיל למקרה שבפנינו :

"בעניין זה נראה לי שאין להחיל באופן אוטומאטית הוראת סעיף 230 לחסד"פ על עבירות מנהליות. גם אם תמצוי לומר, כפי שנקבע ע"י בימ"ש השלום בירושלים בענין תבליני טעם וריח, שיש מקום לאנלוגיה כזאת, יש לערוך את האנלוגיה בהתאמה בשים לב לשוני בין שני סוגי העבירות הן מבחינת מהותן והן מבחינת הוראות סדרי הדין החלים עליהם. מבחינה זאת נראה לי בדומה למה שנקבע בבימ"ש השלום בדיון זה, כי כאשר אנו עוסקים בעבירות מנהליות וכאשר הוגש כתב אישום ע"י תובע כמשמעו בחסד"פ תוך פחות משנה מיום מסירת ההודעה, לא ניתן לקבוע עפ"י סעיף 230 לחסד"פ שענינו עבירות קנס, ואינו עוסק בהגשת כתב אישום אלא רק במועד למסירת הזמנה למשפט, שחלה התיישנות, כאשר כתב האישום הוגש תוך שנה מיום מסירת ההודעה על רצונו של מקבל ההודעה להישפט, רק משום שהזמנה לדיון שנשלחה על ידי בית המשפט, הגיעה לידי יותר מאשר משנה מהמועד בו הודיע על רצונו להישפט."

במקרה שבפני, מועד הטלת הקנס הוא 14.11.2013. על כן, מועד ההתיישנות חל חמש שנים לאחר מכן, היינו ביום 14.11.2018. לחילופין אציין כי מכל מקום לא חלפה שנה מעת הגשת הבקשה להישפט ועד הגשת כתב

האישום כנגד הנאשם וכך גם ההזמנה לדין (שהרי הדיון הראשון בתיק זה התקיים ביום 15/3/15 ובטרם חלוף שנה מהבקשה להישפט).

על כן, טענת הנאשם שחלפה תקופת ההתיישנות להגשת כתב האישום, דינה להידחות.

יוער, כי לאור קביעותי לעיל, לא ראיתי לנכון להיזקק לשאלת מועד החקירה האחרון.

לאור כל האמור, אני דוחה את הטענה המקדמית בדבר התיישנות.

המזכירות תשלח ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ג' אלול תשע"ה, 18 אוגוסט 2015, בהעדר הצדדים.